

● Második forduló Szavazatszámán

● Munkatársunktól

A választások első fordulóját után nem csak a politikai pártok helyezkedése, hanem a további gyakorlati tudnivalók is kérdéseket vetnek fel a voksolókban. Másiképpen szavaznak ugyanis azokban a körzetekben, ahol érvénytelen és eredménytelen, illetve másképpen, ahol csak eredménytelen volt a választás. Ugyancsak tisztázandó kérdés, hogy a 50 százalékos fölötti részvétel esetén hány jelölthez lehet szavazni, s kik kerülhetnek a második fordulóba.

Csongrád megye két választókerületében érvénytelen volt a vasárnapi voksolás. A Csongrád-központi 4-es körzetben a választók 48,6 százaléka jelent meg, a Makó és környékét magában foglaló 7-es körzetben pedig 49,91 százalék szavazott. Az érvényességhez pedig legalább 50 százalékra volt szükség. A továbbiakról a területi választási bizottság elnöke, dr. Kiss Barnabás elmondta, hogy ebben a két körzetben az egyéni jelöltek és a pártlistára is szavaznak a választók. A listás pártok és az egyéni jelöltek ugyanazok lesznek, mint az első fordulóban. A változás annyi, hogy az érvényességhez a választók legalább 25 százalékának kell az urnához járulni, s az új a parlamentbe, aki a relatív elsőséget, vagyis a legtöbb szavazatot kapja.

A többi körzetben a második fordulóban már nincs listás szavazás. Egyéniben azon jelöltekre lehet szavazni, akik az első körben legalább 15 százalékot értek el, illetve a három legtöbb szavazatot kapott képviselőjelölt jut tovább. Matematikailag tehát akár 6 jelölt is lehet a második fordulóban, a legtöbb körzetben azonban két jelölt teljesített 15 százalék fölött, s őket egészíti ki a harmadik helyen, általában 15 százalékos alatti voksot begyűjtő harmadik személy. Kiss Barnabás elmondta, hogy amennyiben valamelyik, továbbjutott jelölt visszalép, akkor két jelölt marad, tehát nem hívják a negyedik helyen végzettet a következő fordulóba.

A választást első fordulóját követő időben sokan a politikai számtan nevű tantárgyban képzik magukat. Ennek keretében került fel, hogy abban a két megyében (Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár), ahol teljes egészében érvénytelen volt a választás, a Munkáspárt megkísérelheti az ötszázalékos küszöb elérését. Mégpedig úgy, hogy híveit oda utaztatja, mondván, a szimpatizánsoknak május 24-én éppen ott volt dolguk, ezért ott szeretnének a listára is szavazni. Kiss Barnabás kiábrándította a reménykedőket: erre a jogszabály nem ad lehetőséget. Az lehetséges, hogy valaki más helységben szavazzon, mint az állandó lakcíme, az átjelentkezésre vonatkozó igényt azonban legkésőbb május 8-án 16 óráig be kellett jelenteni az illetékes polgármesteri hivatalnál. Az erre vonatkozó hivatalos igazoláson ugyanis a következő megjegyzést tüntették fel: „Mindkét fordulóra kiadott igazolás esetén fordulónként külön-külön nyomtatványt kell kitölteni! Ez az igazolás a választópolgárnak vagy meghatalmazottnak csak az első választási forduló megjelölésén, legkésőbb 1998. május 8-án 16 óráig adható ki.”

A. L.

● Keményebb kampány várható Időjárásfüggő választás

Kovács László politológus szerint az átszavazásokkal csak módjával számolhatnak a pártok a második fordulóban. (Fotó: Gyenes Kálmán)

A vasárnapi választás okozott meglepetéseket. A közvélemény-kutató cégek néhány esetben mellékalapáltak. Lásd: SZDSZ, avagy MIÉP. Előbbinek jobb, a Csúrka-vezette pártnak pedig gyengébb szereplést jósoltak. A pontos eredmény azonban csak a második forduló után születik meg. Miként értékelik a május 10-i választást, mi várható a két forduló között és után? Egyebek mellett arról kérdeztük Kovács Lászlót, a József Attila Tudományegyetem politikai tanszékének docensét.

Az MSZP és a Fidesz szinte fej fej mellett végzett az országgyűlési választás első fordulójában a pártok versenyében. Nagy kérdés, miként szerepelnek majd egyéni jelöltek május 24-én.

● A választópolgárok 56 százaléka ment el szavazni az elmúlt vasárnap.

Mivel magyarázható a mérsékelt részvételi arány? – kérdeztük Kovács László politológust, a JATE docensét.

– Magyarországon hagyományosan 50 és 60 százalék közötti a részvétel az első fordulóban, ez az új demokráciákban – Szlovákia, Lengyelország – is alacsonynak számít – magyarázta Kovács László. – Az 56 százalékban az az érdekes, hogy ebben az átlagban benne van a két érvénytelenül szavazó megye is. Természetesen minden párt másképpen, a maga szemszögéből magyarázza a távolmaradás okát. Szerintem a szavazási részvétel nálunk időjárásfüggő.

● Az MSZP és a Fidesz között szoros küzdelem alakult ki. Mi dönthet egyik vagy másik javára a második fordulóban?

– A nagy kérdés az, hogy milyen tartalékokat tudnak mozgósítani. Általában kevesebben voksolnak a második körben, nem tudni, melyik párt szavazóbázisa lesz

az aktívabb. Másrészt: ha egy SZDSZ-es jelölt visszalép a jól szerepelt szocialista javára, akkor annak növeli az esélyeit, más esetben a kiszáradt jelölt segítheti ilyen módon a fideszest. Ez persze játék a számokkal, mert nem biztos, hogy a választópolgár automatikusan követi ezt. Akik hallgatnak pártjukra, azok hajlandóak átszavazni, ám még az sem egyértelmű, hogy minden érintett, harmadik helyeztet jelölt hajlandó lesz visszalépni a második fordulóban. Igazából nem mernék latolgatni, hogy mi fog történni. Izgalmas lesz.

● Véltetően a lagymatag kampány nem folytatódik, hanem markánsabb lesz. Várható az eldurvulás?

– Ilyet nem mondanék, de bizonyára erőszakosabbra fordul. Céltudatosabb kampányra számítok. Ezt nem is tartom rossznak.

● Minek köszönhető a Fidesz sikere?

– Annak, hogy ellenzéki

alternatívát tudott nyújtani a kormánypártokkal elégedetlen embereknek. Ezt a szerepet már évekkkel ezelőtt tudatosan kezdte formálni.

● Megismétlődött az, ami négy évvel ezelőtt, hogy a inkább a párt viszi a jelöltek, nem pedig közismertsége, programja?

– Erre talán a legjobb példa Szegeden a 2. választókerületben Balogh László, aki régi MDF-es, ám a Fideszsel közös jelöltként indult. Jó szereplését bizonyára ennek köszönheti, hiszen a népszerű MDF-es országgyűlési képviselő Póda Jenő lényegesen gyengébb eredményt ért el nála.

● A számolgatások közepette felvetődik: lehetséges-e Magyarországon kisebbségi kormány?

– Elméletben igen. A gyakorlatban viszont nem, hiszen az első lépés az, hogy meg kell választani a miniszterelnököt, ez nem megy kisebbségből – szögezte le Kovács László.

V. F. S.

A fontos téma

Tegnap aligha akadt más, gyakoribb téma az országban, mint a vasárnapi választás. Hirtelen mindenki szakértővé lépett elő, értékelt a százalékokat, latolgatta a második forduló esélyeit. Buszon, boltban, munkahelyen. Csalódottak, bizakodók. Közömbös arcot nem lehetett látni. Az eredmény még azokat is izgatta, akik nem szavaztak. Ez így van rendjén. Négyente adódik ilyen fontos téma.

V. F. S.

● Az első reakció, az az igazi...

A célvonal előtt

Az egyiknek sikerül, a másikkal nem... De még nem tudjuk, ki lesz a három szegedi országgyűlési képviselő az új Parlamentben. A választások első fordulóját, a második forduló kampánytartás előtt arra kértük a három szegedi választókerület első három képviselőjelöltjét, azaz kilenc politikust, hogy mondják el, az eredmények ismeretében mi volt az első reakciójuk, hogyan magyarázzák a kialakult erőrendet, szerintük mi lesz a verseny vége.

1. számú választókerület:

Szalay István (MSZP): – Nem gondoltam, hogy a Fidesz ilyen magas szavazati arányt ér el. A kampányom jellege nem változik: az eredményekről és a megbízható folytatásról szól. A választások végeredménye attól függ, hogy az ellenzéki pártok összefognak-e, s ezt figyelembe veszik-e a választók, mikor szavazni fognak.

Rákos Tibor (Fidesz): – Megköszönöm a választópolgároknak, hogy elmentek szavazni. S azzal, hogy ilyen magas arányban támogattak, legszébb álmaim reményé válsát segítették. A választási eredmény üzenete: a polgárok támogatják az összefogást, a jobboldal több szavazatot kapott, mint a bal, az MDF támogatói is a Fideszre szavaztak.

Molnár Róbert (FKGP): – A polgárok most a párt, nem a személyre voksoltak. Mindannyiunknak az érdeke, hogy leváltsuk a szocialistáknak, mert nem építik, hanem rombolják ezt az országot. Ezért a Fidesz-jelölt javára szavaztam. Országos listán – valószínűleg – bejutok a Parlamentbe.

2. számú választókerület:

Balogh László (MDF-Fidesz): – Köszönöm a szavazók bizalmát! Ez azt mutatja, hogy a választók értékelik a pártok összefogását, Horn-kormány helyett Orbán-kormányt szeretnének. A sikeremet a Fidesz népszerűségének, MDF-fel kötött szövetség elfogadásának tudom be, s annak hogy a

szocialista jelölt negatív kampánya „nem jött be”.

Géczi József Alajos (MSZP): – Egy olyan jelölt előzött meg, akit két párt támogat, de ő is csak 0,6 százalékkal. Remélem, a második fordulóban fordított lesz a sorrend! Úgy hiszem, a következő két hétben még változhat a választók összetétele, véleménye.

Bogdándi Győző (FKGP): – A Kisgazdapárt mindenképpen többre lenne hivatott, különösen ebben a körzetben. Jómagam 20 százalékos eredményre, s a jelöltek sorosabb sorrendjére számítottam. Ez az a körzet, ahol nem volt etikus a kampány. A visszalépés nem rajtam múlik, pártpolitika és az ország érdeke dönt.

3. választókerület

Bartha László (Fidesz-MDF): – Az eredmény magyarázata, hogy a választók elfogadták a polgári erők összefogását. A Fidesz számít a választópolgárokra, középpontba állítja a polgári értékrendet. A pártok mellett a személyek is számítottak. A legfontosabb, hogy a 2. fordulóban minél többen menjenek el szavazni! Ha egy jelölt marad az ellenzéki oldalon, megnyeri a választást.

Dr. Botka László (MSZP): – Köszönöm a több ezer választópolgárnak a bizalmat, hiszen jobb eredménnyel végeztem az első fordulóban, mint '94-ben. A szocialista párt eredményével is elégedett vagyok, hiszen mind országosan mind a megyében '94-es eredményeinket tudtuk megisméltetni. A 2. fordulóban az országos és a helyi kampányban is nyílt lapokkal kell játszani. Azt fogom csinálni, mint eddig: találkozom a választókkal.

Rózsa Edit (SZDSZ): – Az első forduló a pártok közötti szimpátiaszavazás volt. A második fordulóban az dől el, mely föllálás, vagyis a jelenlegi irány folytatását vagy az Orbán-Torgyán-Csúrka jelentette gyökeres fordulatra voksol-e a többség. Helyi sajtóság, hogy az SZDSZ-jelöltek jobban szerepeltek, mint pártjuk. Mérlegelnem kell, hogy eleget tegyek-e a visszalépésre buzdító fölkerésnek.

Ú. I.

A kispártok állami támogatása

● Budapest (MTI)

Négy. parlamentbe be nem jutott párt kaphat majd állami támogatást, miután elérte az alsó küszöbnek számító egy százalékot a vasárnapi listás szavazáson.

A BM hétfői internetes

adataiból kiderül, hogy az országos listát állított 12 párt közül – a parlamentbe bejutott MSZP, Fidesz, FKGP, SZDSZ, MIÉP mellett – négy szervezet ért el legalább egyszázalékos támogatottságot.

A parlamentből kimaradtak, de állami támogatásra jogosult pártok listája: Munkáspárt 4,07, MDF 3,12, KDNP 2,59 és MDNP 1,39 százalék.

Még az egy százalékot sem érte el az Új Szövetség

0,58 százalékkal (25.961 szavazat). Az Együtt Magyarországért Unió 13.605 szavazata 0,2 százalékot ért, míg a Nemzetiségi Fórumra 5.889-en adták voksukat, ami 0,13 százalékot jelentett.

Erősrend Szegeden és környékén

● DM-információ

Most harmadjára választjuk demokratikus módon országgyűlési képviselőinket. A választások első fordulójában 9-10 jelölthez voksolhattunk. Közülük az a három jutott tovább a választások második fordulójára, aki az érvényes szavazatoknak 15 százalékát megszerezte. Ha nem volt három ilyen jelölt, akkor a három legtöbb voksot összegyűjtő jelölt mérkőzik meg. A három szegedi választókerületben a polgárok szavazati alapján a következő erősrend alakult ki.

Jelölt neve	Pártok	Kapott érvényes szavazat	%
1. sz. választókerület:			
Dr. Szalay István	MSZP	8 697	29,94
Rákos Tibor	Fidesz	8 325	28,66
Molnár Róbert	FKGP	3 240	11,15
Dr. Szabó Gábor	SZDSZ	3 028	10,42
Póda Jenő	MDF	2 415	8,31
Klementné Burza Mária	MIÉP	1 183	4,07
Mihály Csaba	Munkáspárt	1 016	3,50
Major Attila	KDNP	584	2,01
Beck Zoltán	EMU	562	1,93
2. sz. választókerület:			
Balogh László	MDF-Fidesz	10 051	31,84
Dr. Géczi József Alajos	MSZP	9 845	31,19
Bogdándi Győző	FKGP	4 843	15,34
Dr. Kovács Beáta	SZDSZ	2 086	6,61
Ifj. Tóth László	MIÉP	1 332	4,22

Jelölt neve	Pártok	Kapott érvényes szavazat	%
3. sz. választókerület:			
Szilágyi Mihály	Munkáspárt	962	3,05
Dr. Kiss József Géza	KDNP	883	2,80
Tóth László	független	704	2,23
Telekné Tóth Anna	Új Szövetség-VP	463	1,47
Ménesi Imre	EMU	399	1,26
3. sz. választókerület:			
Dr. Bartha László	Fidesz-MDF	9 637	33,06
Dr. Botka László	MSZP	8 887	30,48
Rózsa Edit	SZDSZ	3 334	11,44
Veres János	FKGP	3 069	10,53
Dr. Farády Éva	MIÉP	1 288	4,42
Szalontai Imre	Munkáspárt	846	2,90
Dr. Molnár Gyula	EMU	569	1,95
Dr. Pászti Ágnes	KDNP	559	1,92
Soós János	Új Szövetség	531	1,82
Vámosy Éva	MDNP-Néppárt	433	1,49